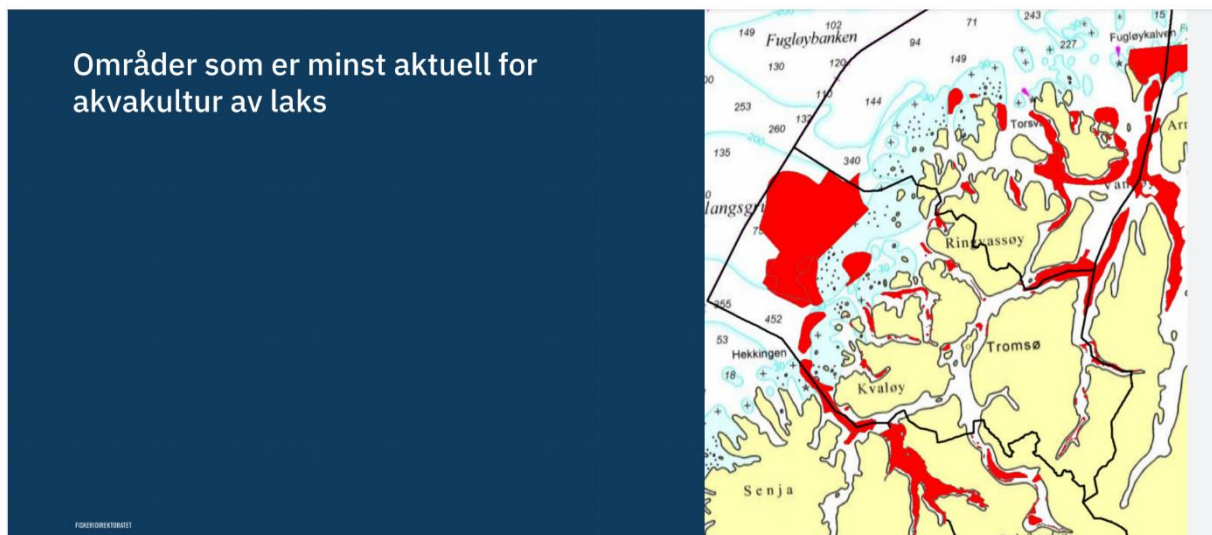

Høringsuttalelse

– søknad fra SalMar Farming AS om utvidelse av MTB

Lokaliteten hvor det søkes om utvidelse av maksimalt tillatt biomasse (MTB), 37297

Larstangen, ligger i et område hvor Fiskeridirektoratet fraråder mer akvakultur av laks. Dette kom fram i et webinar 18.11.2020 om havbruk og arealbruk i forbindelse med rullering av kystsoneplaner i Karlsøy, Tromsø og Balsfjord. «Dette er områdene hvor vi mener det er minst aktuelt med vekst innen akvakultur», sa direktoratets seniorrådgiver Tom Hansen i sitt innlegg i seminaret, basert på ei samla vurdering.¹

Kartet viser områder hvor Fiskeridirektoratet mener det er minst aktuelt med vekst innen akvakultur. Larstangen ligger på sørøstsida av Vannøya, innafor rødt felt. Kartet var ett av flere lagt fram i nevnte webinar.

I Hansens innlegg, og da i kartene som vises, kommer det fram at oppdrett på Larstangen kommer i konflikt med både gyteområde for fisk og bruksområder for ulike former for fiske.

Et lokalstyremedlem fra Naturvernforbundet spurte Hansen under webinarer i november om når disse vurderingene var gjort. Han svarte: «Registreringene som vurderingene bygger på er fra noe tilbake i tid. litt varierende alder på data. Dette er det beste kunnskapsgrunnlaget vi har, og vi vurderer det som bra.»²

¹ <https://www.youtube.com/watch?v=fPRxNshUstE&feature=youtu.be> er et opptak av webinarer som Tromsø-området regionråd arrangerte 18.11.2020: <https://www.tromso-området.no/prosjekt/revisjon-av-kystsoneplan-tromsoregionen/>

² <https://www.tromso-området.no/wp-content/uploads/2019/04/Sporsmal-og-svar.pdf> Spørsmål 15.

Det er sannsynlig at vurderingene stammer fra før Larstangen i juni fikk midlertidig tillatelse til å utvide MTB fra 3.600 tonn til 6.000 tonn ut 2020. Den midlertidige utvidelsen av kapasitet var uheldig, sett ut fra direktoratets grunnlagsdata. Hvis fylkeskommunen nå skulle tillate permanent utvidelse, attpåtil ei dobling av kapasiteten, så innebærer det et alvorlig inngrep.

Det hører med til ei totalvurdering at presset fra akvakultur er økende i området. Lokaliteten 34457 Langås ble utvidet fra 5.400 tonn til 7.200 tonn i 2019. Lokaliteten 36797 Korsnes er inne i en søknadsprosess, hvor det forventes dobling av kapasiteten fra 3.600 til 7.200 tonn. Langås ligger også innafor det røde feltet hvor Fiskeridirektoratet mener det ikke bør komme vekst i lakseoppdrett. Korsnes ligger på si side tett inntil et verneområde (jf. samme innlegg). Og de to lokalitetene er nærmeste nabolokaliteter til Larstangen.

Alle de tre lokaliteten ligger dessuten innafor overvåkingssonen for ILA, etter at lokaliteten 36757 Lubben har hatt ILA-utbrudd både i 2018 og 2020. Det er innen veterinærfaget en kjent sammenheng mellom populasjonstetthet og sykdomsagens. Derfor er det spesielt tvilsomt å øke populasjonstettheten enda mer ved lokaliteter innenfor et slikt område.

Lubben, Korsnes og Larstangen er dessuten de første oppdrettsanleggene i Ullsfjordbassenget, og da snakker vi om en fjord man var enige om skulle være oppdrettsfri inntil nylig. Lubben og Korsnes fikk avbrutt/begrensa sine første produksjonssykluser pga. ILA. Nå er det nytt utbrudd, med de begrensninger det fører til, i andre produksjonssyklus. Ved Larstangen er det gjennomført kun én produksjonssyklus. Grunnlaget for å vurdere lokalitetenes påvirkning på nærområder og Ullsfjorden som helhet, foran slike utvidelser, er dermed ikke gode nok.

Vi vil påpeke at dobling av kapasitet enkelt sagt vil føre til dobling av problemer med lakselus, og dermed øke behovet for mengder lusemidler som både er helsefarlige og livsfarlige for praktisk talt alt av kreps- og skalldyr.

Nå har overgangen fra medikamentell til mekanisk avlusning vært betydelig siden 2016, men langt ifra uten store velferdsmessige kostnader for oppdrettsfisken. Samtidig ser man at mekanisk avlusning ikke har den samme store effekten (les: dødelighet for lakselus) som oppdretterne ønsker. Nytt lusepåslag kommer som regel raskere etter mekanisk avlusning enn medikamentell avlusning. Et eksempel på dette ser man faktisk innenfor det nevnte området, ved lokaliteten 27476 Solheim, i «kjeften» til Grøtsundet ut mot Ullsfjorden. Der har man i

2020 gjennomført mekaniske behandlinger både i uke 24, 39 og 43. Likevel har de sprenget lusegrensa i uke 52 (siste telling) med over dobbelt så mange hunnlus som tillatt.³³

Vel så ofte ser man at ulike anlegg går tilbake til bruk av lusemidler innenfor en syklus, fordi mekanisk behandling ikke har effekten man ønsker og/eller at kapasiteten på å få gjennomført mekanisk avlusning ikke er slik man ønsker. Dette forklarer hvorfor også medikamentelle avlusninger, i tillegg til mekaniske avlusninger, økte i 2019. Det er grunn til å tro at denne uheldige utviklinga fortsetter i 2020 og 2021, med de ødeleggende effekter det har på mye ulikt liv i havet.

Naturvernforbundet i Tromsø og omegn vil også påpeke at kommunene Karlsøy, Balsfjord og Tromsø arbeider med en ny kystsoneplan hvor akvakulturinteressene skal avveies mot andre interesser. En ber derfor kommunen og fylkeskommunen om å være tilbakeholden med å legge til rette for permanent økning av biomasse før man har sett på helheten i forbindelse med arbeidet med kystsoneplanen.

Vi viser for øvrig til vedlagte høringsuttalelse av 20.03.2020 fra FNF, i forbindelse med søknad om midlertidig utvidelse ved Larstangen.

Lars Kufaas, leder

Naturvernforbundet i Tromsø og omegn

Ståle P. Fremnesvik, styremedlem

Naturvernforbundet i Tromsø og omegn

³³ <https://www.barentswatch.no/fiskehelse/fishhealthogram/27476/2020/52>